

Векало ПахIала коринтхошка яздина хьалхара кехат

Векало ПахIала коринтхошка яздина хьалхара кехат Иийсах тешачу нехан дахарх а, тешарх а лаьцна ду. Коринт-гIалахь ПахIала дIахIоттийн-начу динан тобанехь Иийсан нехан дахарехь а, тешарехь а цхайолу халонаш нисъеллера. Цу хенахь Коринт грекахойн йоккха гIала яра. Римхойн долахь болчу Ахай-мехкан коьрта гIала яра иза. Шена чохь йохкаэцар алссам хиларна а, шен бахархой кура хиларна а, сийсаза хIуманаш шена чохь паргIат лелорна а, тайп-тайпана динаш шена чохь леллош хиларна а гIараяьлла яра и гIала.

Векалан коьрта гIайгIанаш хIорш бу: динан тобанехь хуьлу декъадаларш а, сийсазлелар а, иштта нахаца леларца а, зуда ялорца а, маре яхарца а доьзна долу хаттарш, цул сов, эхь-бехк а, динан тобанан гуламехь хила дезаш долу низам а, Делан Сино луш долу похIманаш а, веллачуьра денвалар а. Цу хIуманийн орамашна тIе а кхочуш, векало гойту хазачу кхоо царехь лаьцна муха дуьйцу.

Тептаран I3-гIа корта безамах лаьцна бу. Векало гойту, Дала адамашна лучу совгIаташна юкьахь безам уггар диканиг хилар. Иза, схьахетарехь, тептаран уггар шуьйра бевзаш болу корта бу.

Дешхьалхе

1 ¹Делан лаамца Дала леррина кьобалвинчу Иийсан векал хила тIекхай-кхийнчу ПахIала а, вайн динан вашас Состанама а яздо хIара кехат. ²ХIара кехат оха яздо Коринт-гIаларчу Делан динан тобане. Дала леррина кьобалвинчу Иийсаца уьйр хиларна, Дала даздинарш ду шу. Иштта, Делан долахь хила кьастийнарш а ду шу, ткъа шуьца цхьаьна массанхьа а тхан Веза Эла волчу, Дала леррина кьобалвинчу Иийсага кхойкхурш а иштта тIекхайкхина бу. Тхан Веза Эла хилла а ца Iаш, Иийса церан а Веза Эла ву.

³Вайн Да волчу Делера а, Веза Эла волчу, Дала леррина кьобалвинчу Иийсагара а Делан дика а, синпаргIато а хуьлийла шуна.

Дала леррина Кьобалвинчуьнца хиларо декъалво

⁴Ша леррина кьобалвинчу Иийсагахула Дала шуна делла дика бахьана долуш, шуна тIера ас даим а баркаллаш боху сайн Далла. ⁵ХIунда аьлча Цуьнгахула хилла шу массо а агIор хьал долуш — аша мел олучу дашца а, шун мел болчу кхетамца а. ⁶Дала леррина Кьобалвинчух лаьцна шуна дина тоьшалла шун дахарехь чIагIдаларе terra, ⁷Делан Синера долчу совгIаташкахь кхин цхьана а тайпана тоам боцуш дац шу, вайн Веза Эла волу, Дала леррина кьобалвина Иийса гучувоккхучу дийне ладоьгIуш шу хиларна. ⁸ТIаьххьара де тIекхаччалц Цо шу тешарехь чIагIдийр ду, вайн Веза Эла волу, Дала леррина кьобалвина Иийса вогIун волчу дийнахь шу ала хIума доцуш цIена хилийтархьама. ⁹Шен КIантаца, вайн Веза Эла волчу, Ша леррина кьобалвинчу Иийсаца, уьйр хила шу тIекхайкхина волу Дела тешаме ву.

Динан тобанехь долу декъадаларш

¹⁰Вайн Веза Эла волчу, Дала леррина кьобалвинчу Иийсан дуьхьа ас чIогIа доьху шуьга, динан вежарий, аша массара а цхьаь дийцар, шайна юкьахь декъадаларш ца хилийтархьама. Шайн хьекьалшкахь а, ойланашкахь а кхоччуш цхьаь хуьлда шу. ¹¹ХIунда аьлча Халайн цIерачаьргухула суна хааделла, сан динан вежарий, шуна юкьахь кьийсамаш хилар. ¹²Со ала гIертарг хIара ду: шуна юкьахь олу: «Со — ПахIалехьа ву», «Со — Апа-Лесехьа ву», «Со — Кипехьа ву», «Со — Иийсагахьа ву». ¹³Ткъа Дала леррина Кьобалвинарг векъавелирий те? ПахIал дIатоьхнерий те шун дуьхьа жIарах? Я ПахIалан дола довлархьама чекхдахийтира те аша шаьш хих?

¹⁴Аса Далла хастамаш бо, Крисп а, Гаяс а воцург, шух цхьа а айса хих чекх ца ваккхарна. ¹⁵Цу тайпана, шух цхьаннан а дац ша сан дола валархьама хих чекхваккхийтина олийла. ¹⁶(Иштта Сетипанан цIеранаш а хих чекхбаьхна ас. Ткъа айса кхин цхьа а хих чекхваккхар суна дага ца догIу.) ¹⁷Дала леррина Кьобалвинчо нах хих чекхбаха вахийтина вацара со, ткъа хаза кхьаь кхайкхо вахийтинера. Ткъа адамашна хьалха хьекьалечу дешнашца кхайкхо ца беза аса иза, Дала леррина Кьобалвинчун жIарах дIатохар эрна ца хилийтархьама.

Дала леррина Кьобалвинарг — Делан ницкъ а, хьекьал а хилар

¹⁸ХIаллакхуьлуш болчарна Иийса жIарах дIатохарх лаьцна болу хаам сонта бу. Ткъа кIелхьардохуш долчу тхуна — иза Делан ницкъ бу. ¹⁹Делан Йозанашкахь аьлла ду:

^{1:12} Векалийн 18:24. ^{1:14} Векалийн 18:8; Векалийн 19:29; Римхошка 16:23.

^{1:16} I Коринтхошка 16:15. ^{1:19} ЕшаI-ЯхIу 29:14 (Грекийн).

^{1:2} Векалийн 18:1.

«Аса хАллакдийр ду хьекъалчийн хьекъалалла,
кхетам болчийн кхетам а талхор бу аса».

²⁰Ткъа мичахь ву кху заманара хьекъал дерг, Илманча, хьекъале кый-самаш бийриг? Ткъа кху дуьненахь бехачийн хьекъалаллах ца йина Дала сонталла?

²¹Шен хьекъалаллица Дала билгалдаьккхира дуьнен чубра нахана церан хьекъалца Ша цавовзийтар. Мелхо а, Далла тамехь дара, оцу наха «сонга» бу бохучу, оха бечу хьехамашца Ийсах тешнарш кЕлхьарбахар. ²²Жуьгташа а доьху тамашийна билгалонаш гайтар, грекахоша а лобху хьекъалалла, ²³ткъа оха дАакхайкхабо кхаь хАра бу: Дала леррина Къобалвинарг жАрах дАтоьхна хилла. И кхаь жуьгташна Иесалла ю аьлла хета, кхечу къамнех болчарна иза «сонталла» ю аьлла хета, ²⁴ткъа Дала тЕкхайкхинчарна, уьш шаьш жуьгтех я грекахойх белахь а, цу кхоан маьИна ду, Дала леррина Къобалвинарг Делан ницкъ а, Делан хьекъалалла а хилар. ²⁵ХIунда аьлча Делан «сонталла» адамиин хьекъалалал а тоьлуш ю. Ткъа Делан «эгАзалла» адамиин нуьцкъалалал а ницкъ болуш ю.

²⁶Динан вежарий, дагаяийтийша Дала шу Шена тЕкхайкхина хан. Адамиин хьесапехь дукха бацара шуна юкбахь хьекъалалла долуш берш. Дукха бацара шуна юкбахь нуьцкъалнаш а, дукха бацара хьалдолчийн тайпанех берш а. ²⁷Амма Дала кху дуьненахь сонга хеташ долу хIуманаш къастийна хьекъалалла долчийн сий даьа, ткъа кху дуьненахь эгАза хеташ долу хIуманаш къастийна ницкъболчеран сий даьа. ²⁸Кху дуьненахь кЕзиг хета хIуманаш а, сийсаза хета хIуманаш а къастийна Дала. Дуьненна уьш хIумма а доцу хIума хетташехь, Дала уьш къастийна, цаьргахула дуьненна ладам болу хIуманаш хIумма а доцург хилийтархьама. ²⁹Цундела Далла хьалха цхьаьнгге а дозалла ца дало. ³⁰Иза бахьана долуш ду шу Дала леррина къобалвинчу Ийсаца хилар! Цуьнгара хилла вайна Делера долу хьекъалалла. Цуьнгахула вай Далла хьалха бакъ а до, Дала вай даз а до, паргIат а доху. ³¹Цундела ма яздина Делан Йозанаш тЕхь: «Ша дозалла дечо – Везачу Элах дозалла де».

*Дала леррина Къобалвинарг жАрах
дАтохарх лаьцна болу хьехам*

2¹Динан вежарий! Шу долчу веанчу хенахь, Делан къайленах* лаьцна сайн хьекъалца а, Илманчин къамелашца а дийца ца веанера со, ²хIунда аьлча со шуьца волчу ханна суна кхин цхьа хIума а шуна довзийта ца лиьнера, Дала леррина къобалвинчу Ийсах а, Цуьнан жАра тЕхь

* ^{2:1}Делан къайленах. Цхьадолчу тептарш тЕхь яздина ду: Делан лаьцна долчу тоьшаллах.

валарх а лаьцнарг доцург. ³Сайн дегIан эгАзаллица а, кхерамца а, чIогIа вегаварца а Ийра со шу долчоьхь. ⁴Айса аьлла долу дешнаш а, бина болу хьехам а ца бинера аса адаман хьекъалаллин говзачу дешнашца шу тешорхьама, амма Делан Синан ницкъах долчу тоьшаллашца бинера. ⁵И хьехам ас бинера, шун Ийсах долу тешар адамиин хьекъалаллица доьзна а доцуш, амма Делан ницкъаца доьзна хилийтархьама.

Делан хьекъалалла

⁶Тешарна тЕхь кхоччуш кхиьна болчу нахана юкбахь хьекъалаллах лаьцна хьехам бо оха. Амма оха кху дуьненан хьекъалаллах дерг а хьобхуш дац, я шайн оалла чекхдала герга болчу, кху дуьненахь оалла деш болчеран хьекъалаллах а хьобхуш дац. ⁷Ткъа оха дуьйцуш долу хьекъалалла – Делан къайлаха долу хьекъалалла ду. Иза Дала хАра дуьне кхоллале дуьйна а вайн сийлаллина хьажийна хилла. ⁸И хьекъалалла кху дуьненахь оалла деш хилла болчех цхьанна а девзина дацара, хIунда аьлча шайна иза девзина хиллехьара, цара вайн сийлаллин Веза Эла жАрах дАтохур вацара. ⁹Амма Делан Йозанашкахь яздина ма-хиллара:

«Дала Ша везначарна кечдинарг
бIаьргана а ца гина,
лергана а ца хезна,
адамна дага а ца деана».

¹⁰Ткъа вайна Дала Шен Синца дIадиллина иза, хIунда аьлча Делан Сино дерриг а толлу, ур-атталла Делан кIоргенаш а. ¹¹Адамех хьанна хаьа, кхечу адамна чохь дерг, цу адамна чохь долчу шен синна бен? Иштта Делан ойланаш а ца евза цхьанна а, Делан Шен Синна бен. ¹²Вай тЕэцнарг кху дуьненахь болчийн кхетамехь долу са дац, ткъа Делера схьадолу Са ду, Дала Шегара делларг вайна довзийтархьама.

¹³Оцу дерригенах а лаьцна, вайн адамиин хьекъало луш долчу дешнашца а доцуш, Делан Сино хьобхучу дешнашца дуьйцу. Синца доьзначу хIуманех Синах буьзна берш кхетабо вай*. ¹⁴Шен сих бен дуьзна доцучу адамо Делан Сино луш долу хIуманаш тЕе ца оьцу, шена уьш сонга хета дела. Иза царах кхетийла а дац, Делан Синан гIоьнца бен уьш къаста ца ло дела. ¹⁵Делан Синца волчунна массо а хIуманан мах хадо хаьа. Ткъа цу стеган мах хадо цхьана а адаман йиш яц. ¹⁶ХIунда аьлча Делан Йозанашкахь яздина ма ду:

«Везачу Элан хьекъал довза мила кхаьчна?
Цуьнга хьехам бан йиш йолуш мила хир ву?»
Ткъа вайн Дала леррина Къобалвинчун хьекъал ду.

* ^{2:13}Я иштта: Синца доьзна хIуманаш Синан дешнийн гIоьнца кхетадо.

Далла г'уллакхдийраш

3 ¹Динан вежарий, аса к'амел дечу хенахь, сан йиш яцара Делан Синах буьзна болчаьрца санна шуьца к'амел дан. Аса кху дуьненара болчаьрца санна а, Дала леррина К'обалвинчуьнца йолчу шун уьйре хьаьжжина, кегий берашца санна а к'амел дира шуьца. ²Иовша хала йолу яа х'ума а ца луш, шура малайора аса шуна, х'унда аьлча цк'ачунна онда юург яа ца лора шуьга. Шуьга-м х'инца а яалур яц иза, ³шу х'инца а шайн синан лаамашца дехаш долу дела. Нагахь шуна юк'ахь вовшашка хьаг' а хилча, шун вовшашца к'ийсарш а хилча, т'аккха шу а ца хуьлу кху дуьненах болчарах? Аша а ца леладю кху дуьненарчу адамаша леллог' ⁴Нагахь шух цхьаммо «Со Пах'ална т'аьхьах'иттинчарах ву», т'к'а вукхо ша «Апа-Лесинчарах ву» бохуш хилча, т'аккха шу а ца хуьлу кху дуьненах болчарах?

⁵Т'к'а мила ву Апа-Леса? Я мила ву Пах'ал? Тхайгахула шу тешаре далийна долу ялхой бен дац тхо. Везачу Эло тхашна х'оранна т'едиллина доллчул г'уллакх к'очушдина оха. ⁶Аса х'у тесири, Апа-Лесас цунна хи туьйхира, амма и х'у х'ялакхийнарг Дела ву. ⁷Цундела и х'у д'адийнарг а, цунна хи тоьхнарг а цхьа а воцург ву. Т'к'а Дела ладаме ву, х'унда аьлча Иза – и х'у х'ялакхийош Верг ву. ⁸Х'у д'адуйш волчун а, цунна хи тухуш волчун а цхьатерра лалашо ю. Х'оранна а, динчу г'уллакхе хьаьжжина, цунна дог'тург д'алур ду. ⁹Тхойшиь цхьаьна Далла г'уллакх дийриг ву, т'к'а шу Делан аре а, Цуьнан г'ишло а ю.

¹⁰Говзачу г'ишлойрхочо санна, аса бух боьттира, Дала сайна деллачу пох'име хьаьжжина. Т'к'а кхечо цу бух т'ехь г'ишло йо. Амма х'орра а ша и г'ишло муха еш ю хьажа веза. ¹¹Х'унда аьлча цхьаннан а йиш яц, ша х'инцале болуш болу, Дала леррина к'обалвина Гийса волу бух боцург, кхин бух билла. ¹²Оцу бух т'ехь деших, я детих, я дезачу т'улгех, я дечигах, я алах, я чех цхьаь г'ишло еш хила тарло. ¹³Царах х'ораннан а г'уллакх к'ематдийнах гучудер ду, х'унда аьлча цу дийнан ц'еро и г'уллакх, зен а зуьйш, серла а доккхур ду, цуьнан мах а гойтур бу. ¹⁴Нагахь санна цхьаммо дина долу г'уллакхаш, ц'еро талха а ца деш, шен меттахь латтахь, цунна совг'ат хир ду. ¹⁵Т'к'а нагахь цхьаммо динарг ц'ергахь дагахь, цунна эшам хир бу. Иза ша-м к'елхьарвер ву, амма ц'ерах чекхволуш санна вер ву.

¹⁶Шуна ца хаь т'к'а, шух х'орра а Делан ц'а хилар а, Делан Са шуна чохь дехаш хилар а? ¹⁷Нагахь цхьаммо Делан ц'а х'аллакдахь, Дала иза х'аллаквийр ву, х'унда аьлча Делан ц'а Цуьнан долахь бен дац. Т'к'а и Делан ц'а шу шаьш ду.

^{3:2} Ебархошка 5:12, 13. ^{3:4} 1 Коринтхошка 1:12. ^{3:6} Векалийн 18:4-11; Векалийн 18:24-28. ^{3:16} 1 Коринтхошка 6:19; 2 Коринтхошка 6:16.

¹⁸Шу Йеха ма лолаш. Шух цхьанна ша, кху дуьненан хьек'алалле хьаьжжина, хьек'алалла долуш ву моттахь, т'аккха иза «сонта» хила веза, ша билггал хьек'але хилархьама. ¹⁹Х'унда аьлча кху дуьненан хьек'алалла Далла хьалха «сонталла» ю. Делан Йозанаш т'ехь яздина ду: «Хьек'алалла дерш Дала церан шайн х'илланца схьалоцу». ²⁰Кхин а яздина ду: «Далла хаь, хьек'алалла долчеран ойланаш эрна юйла». ²¹Цундела цхьаммо а ша цхьана адаман долахь хиларх дозалла дан ца деза, х'унда аьлча массо а х'ума шун долахь ду, ²²х'уьа а иза делахь а: я Пах'ал, я Апа-Леса, я Кипа, я х'ара дуьне, я дахар, я валар, я х'инца долуш дерг, я хиндерг. И дерриг а шун долахь ду. ²³Шу Дала леррина К'обалвинчун долахь ду, т'к'а Иза – Делан ву.

Дала леррина К'обалвинчун векалиш

4 ¹Иштта, Дала, т'ох теша а тешна, Шен к'айле йолу, билггал бак'дерш караделла болу Дала леррина К'обалвинчун г'уллакх дийраш санна т'еэца деза т'ох х'ораммо а. ²Т'к'а, шех теша а тешна, и г'уллакх каракхачнарг муьлхха а тешаме хилла каро веза. ³Сан к'езиг бала бу я аша, я кхечу адамаша суна кхел ярца. Аса-м айса а ца йо сайна кхел. ⁴Сан дог'цена делахь а, и бахьанехь со бехказа ца волу. Веза Эла Ша хир ма ву сан Кхелахо. ⁵Цундела хенал хьалха, Веза Эла схьаваллац, цхьанна а кхел ма елаш. Цо серладоккхур ду боданехь к'айладаьларг, деган лалашонаш а гучуйохур ю. Т'аккха Дала х'оранна а хастам д'алур бу.

⁶Динан вежарий! Шуна диканиг хилийтархьама, оцу массо а х'уманна т'ехь аса со а, Апа-Леса а валийра масална, оцу масалшца шу кхеторхьама «Яздинчунна т'ера довла мегар дац» бохучух а, вовшашна юк'ахь цхьаммо вукхунна хьалха дозаллаш дан ца дезарх а. ⁷Хьан боху хьо кхечарал г'оле ву? Хьан х'ун ду, хьайна делларг доцург? Т'к'а хьайна и дерриг а делла хилча, х'унда йо ахьа кураллаш, иза хьайна делла долу совг'ат доцуш санна?

⁸Х'инца-м шайна оьшург долуш ду моьтту шуна шайн. Х'инца-м шаьш хьал долуш а хета шуна. Т'хо ца хиллехь а, шайх паччахьаш хилла моьтту шуна. Суна-м лаьара, х'инцале а шу билггал паччахьаш хилла хилар, т'аккха тхан а шуьца цхьаьна паччахьалла дойла хир дара! ⁹Векалш долу т'хо, Дала уггаре а лараме йоцучу метте д'ах'иттийна аьлла хета суна. Массарна а хьалха х'аллакхийларна кхел йинарш санна ду т'хо. Кху дерриге а дуьненна хьалха т'ох кхардам хилла – маликашна а, адамашна а хьалха. ¹⁰Т'хо сонтанаш санна хилла Дала леррина К'обалвинчун дуьхьа, т'к'а шаьш Цуьнца оццул хьек'але ду моьтту шуна! Т'хо г'орасиза, т'к'а шу ницкь болуш хета. Шун сий до, т'к'а т'хо сийсаздоху. ¹¹Оха-м тахханалц а лов мацалла а, хьогалла а, т'ехь х'ума цахилар а, тхайна еттар а, даха

^{3:19} Аюб 5:13. ^{3:20} Забур 93:11.

хIусам пахилар а. ¹²Оха тхешан куьйгашца къахьоьгу. Тхох лаьцна наха вониг дийчича, оха декъалбо уьш. Тхаьш лелхийча, иза а лов оха. ¹³Наха тхо сийсаздаьхча а, оха царах лаьцна диканиг доьху. Тхо, кху дуьненна сов а девлла, нехаш санна ду. Тахана а ченан мехах хета тхо массарна а.

¹⁴Шу сийсаздахаръама ца дуьйцу ас хIара, амма сайна дезаш долчу берашна санна хьобху ас шуна. ¹⁵ХIунда аьлча Дала леррина Къобалвинчуьнца долчу дахарехь шун итт эзар верас велахь а, шу цу дахаре даьхна болу дай дукха бац шун. Ткъа хаза кхаь шуьга кхайкхорехула Дала леррина Къобалвинчуьнца шун да хилла сох. ¹⁶Цундела ас доьху шуьга: сох масал а эций, хилийша сох тера. ¹⁷И дерриге а бахъанехь ваийтинера аса шу долчу Тимапи. Везачу Элах долчу тешаре хьаьжжина, сан хьоме а, тешаме а кIант ву иза. Цо дагадоуьйтур ду шуна Дала леррина къобалвинчу Иийсаца долу со лела некъаш муха ду а, аса цу некъах лаьцна массанхьа а, хIорра динан тобанехь а муха хьобху а.

¹⁸Со шу долчу вогIур вац моттарна, шуна юкъара цхьаболчарна даг чу куралла тесна. ¹⁹Амма Везачу Элан лаам белахь, со кестта вогIур ву шу долчу. Паккха аса, курабевллачеран хазачу дешнашка а ца хьобжуш, церан ницкъ зуьйр бу. ²⁰ХIунда аьлча Делан Олалла хазачу дешнех доьзна дац, амма ницкъах доьзна ду. ²¹Шуна хIун лаба? Со гIожаца я безамца а, эсалчу амалца а вогIийла лаьий шаьш долчу?

Динан тобанехь сийсазлелар ду

5 ¹Шуна юкъахь, билггал бакъ а долуш, нахаца лелар юкъадаьлла хилар хезна тхуна. Ур-атталла дин доцучу нахана юкъахь а иштаниг ца хуьлчу тайпана хIума ду иза. Шуна юкъара волу цхьа хьенех шен дестечуьнца лелаш ву боху. ²Ткъа шу дозалла деш ду! Цул а гIолехь дара шуна, гIайгIаных дуьзна хилар а, цу тайпана лелаш верг шайна юкъара дIавааккхина хилар а. ³Со дегIаца шу долчоьх вацахь а, сайн синца шу долчоьх волу дела, аса шуьца волуш санна кхел йина цу тайпана сийсаза лелаш волчунна. ⁴Веза Эла волчу Иийсан дуьхьа шу цхьаьна гулделлачу хенахь, сан са а хир ду шуьца, тIаккха вайн Веза Эла волчу Иийсан олаллица ⁵цу тайпана верг иблисан кара дIало, цуьнан синан лаамаш хIаллак а байтина*, Везачу Элан дийнахь цуьнан са кIелхьардалиятархьама.

⁶Аша дозалла дан хIумма а дац. Шуна хууш дац ткъа: «КIеззиг болчу муьстачу бедо берриг а бод совсабо»? ⁷Шаьш а керла бод санна хилархьама, ширбелла болу муьста бод дIабаккха. ХIунда аьлча шу Иийсах тешаш долу дела, совсоза дина бепиг санна ду. Ткъа Дала леррина Къобалвинарг

* ^{5:5} Цуьнан синан лаамаш хIаллак а байтина. Я иштта: цуьнан дегIхIаллак а дайтина.

Пасахъан Iахар санна сагIина дIавелла. ⁸Цундела вай вешан Пасахъан дезде даздан деза мекарлонца а, зуламца а доьзна долчу, ширбеллачу муьстачу бедаца а доцуш, ткъа догIена хиларца а, билггал долчу бакъ-долчуьнца а доьзна долчу совсоза динчу баьпкаца.

⁹Аса сайн кехата тIехь, сийсаза лелачаьрца тIекаре ма хила аьлла, яздинера шуьга. ¹⁰Дера суна-м ца лиьнера ала, кху дуьненахь сийсаза лелаш мел болчаьрца а, сутаралла мел йолчаьрца а, хьарамло мел лелош болчаьрца а, цIушна Iамал еш болчаьрца а тIекаре ма е. ТIаккха-м хIара дуьне дита дезар дара аша. ¹¹Ткъа аса шуьга яздинарг хIара дара: ша шун динан ваша ву а бохуш, амма я сийсаза лелаш, я сутара волуш, я цIушна Iамал еш, я мотт бетташ, я вехна лелаш, я хьарамло лелош иза велахь, шун цуьнца тIекаре хила ца еза бохург. Иштгачу стагаца ур-атталла пхьор а ма даа.

¹²⁻¹³ХIунда аьлча сан хIун гIуллакх ду динан тобанан юкъа ца богIу нах бехке бан? Царна Дала Ша йийр ю кхел. Амма динан тобанна юкъавогIург бехке озо ца веза ткъа аша? Делан Йозанаш тIехь аьлла ма ду: «Телхина леларг шайна юкъара дIавааккха».

Дала леррина Къобалвинчух тешачара вовшийн кхеле озор

6 ¹Нагахь санна динан вешица шайн къовсам хилча, шух мила гIур вара, Делан нах а битина, Делан лаамехь боцучаьрга шайна кхел яйта? ²Шуна хууш дац ткъа, Делан наха йийр юйла дуьненна а кхел? Нагахь шуьга дуьненна а кхел йойтур йолуш хилча, шайн кIезиг долчу гIуллакхашна кхел ян говзалла яц те шун? ³Шуна ца хаьа, вай йийр юйла маликашна а кхел? ТIаккха дахаран гIуллакхашна тIехь еш йолу кхел-м муххале а вай йийр ю. ⁴Ткъа аша цу гIуллакхашна тIехь а динан тобанна юкъахь цхьа а ларам боцучу араьарчу нахах шайн кхелахой бо! ⁵Шуна эхь хетийтархьама боху ас хIара: шайн динан вежаршна юкъахь болчу кьийсамашна кхел ялур йолуш волу цхьа а хьекъале верг вац те шуна юкъахь? ⁶Делахь а вашас шен динан ваша а вуьгу кхел яйта. Иштта тешар доцучаьрга тешаш болчарна тIехь кхел йойту аша!

⁷Шуна шайна юкъахь кьийсамаш хилар а кIорга эшар ду шуна. Нагахь шайна цхьа харцо йинехь а, Iад хIунда ца Iа шу? Шайна цхьа эшам хиллехь а, Iад хIунда ца Iа шу? ⁸Аша-м шаьш а йо кхечарна харцо, царна эшам а бо, уьш шайн динан вежарий боллушехь! ⁹Я шуна ца хаьа те, харцонаш йийраш Делан Олалле ца кхочийла? Iеха ма лолаш! Сийсаза лелачарах а, цIушна Iамал ечарах а, нахаца лелачарах а, вовшашца хьарам дерг лелочу божарех а, ¹⁰къола дечарах а, сутарачарах а, бехна лелачарах а, мотт беттачарах а, хьарамлончех а волу цхьа а Делан Олалле ца кхочу.

¹¹ Цу тайппана бара шух цхьабарш а. Амма Веза Эла волчу, Дала леррина къобалвинчу Ийсан царца а, вайн Делан Синца а шу цан а дина, даз а дина, бакъ а дина.

ДегI – Делан Синан цIа ду

¹² Цхьаммо ала тарло: «Сан хIуа а дан бакъо ю». Иза бакъ хила там бу, амма дерриг а дац хуна пайдехь. «Сан хIуа а дан бакъо ю». ХIаъ, амма цхьана а хIумане сайна тIехь олалла ца дойту аса. ¹³ Цхьаммо ала тарло: «Яа хIума а – ген духъа ю, ткъа ге а – яа хIуманна ду. Эххар а Дала иза а, важа а хIаллакдир ду». Делахь а вайн дегI вай сийсаздаха кхоьлина дац, иза Везачу Элан духъа ду. Ткъа Везачу Эло вайн догIмаш Iалашдир ду. ¹⁴ Веллачура Веза Эла денвина а ца Iаш, Дала Шен ницкъаца вай а дендир ду деллачура.

¹⁵ Ткъа шуна ца хаба, вайн догIмаш Дала леррина Къобалвинчун дегIан меженаш юйла? ТIаккха, Цуьнан меженаш схьа а яхна, уьш сийсаз-йохур юй те ас? ХIан-хIа, иштаниг хулийла а дац! ¹⁶ Я шуна ца хаба те, шаьш нахаца леллачу зудчух дIакхетча, шайн цуьнца цхьа дегI хулийла. ХIунда аьлча аьлла ма ду: «ТIаккха цу шиннах цхьа дегI хир ду». ¹⁷ Ткъа Делахь дIауьйш волчун Цуьнца цхьаьна долу цхьа са а хуьлу.

¹⁸ Ларлолаш сийсаздовларх! Адамо латош долу муьлхха а кхидолу къа дегIах лета къа дац. Ткъа сийсаза лелачо шен дегIана къилахь долу хIума до. ¹⁹ Я шуна ца хаба те, шайн догIмаш шуна чохь долчу а, Дала делла долчу а Делан Синан цIа дуйла? Шу шайн долахь ма дац! ²⁰ ХIунда аьлча, беза мах а белла, эцна ду шу. Цундела шайн догIмашца Делан сий делаш!

Зудаялорах лавьна

7 ¹ Аша соьга яздинчух лавьна аьлча, аша боху: «Стагана зудчух ца хьа-кхавелча гIолехь ду». ² Амма сийсазваьлла ца лелархьама, хIора стеган а шен долахь зуда хила еза. ХIора зудчун а шен майра хила веза. ³ Майрачо шен зудчун дегIан лаам кхочушбан беза. Иштта зудчо а кхочушбан беза майрачун дегIан лаам. ⁴ Зудчун дегI цуьнан шен долахь дац, иза майрачун долахь ду. Цу тайппана майрачун дегI а цуьнан шен долахь дац, иза цуьнан зудчун долахь ду. ⁵ Вовшашца бинчу бартаца шаьш доIа дан лоруш билгалъяьккхинчу ханна бен, вовших ма къахка. Цул тIаьхьа юха а цхьаьна хила, шун собар цахиларехула иблисе шаьш ца зейтархьама.

⁶ Иза аса шуна тIе ца дуьллу, амма иза иштта хилча магош долу хIума ду аьлла боху аса. ⁷ Суна-м массо а адам со санна хила лаъара, делахь а хIоранна а Дала шен-шен похIма делла: цхьанна – цхьаь, вукхунна – важа.

^{6:12} 1 Коринтхошка 10:23. ^{6:16} Доладалар 2:24. ^{6:19} 1 Коринтхошка 3:16; 2 Коринтхошка 6:16.

⁸ Ткъа зударий белла бисинчаьрга* а, бисина Iаш болчу зударшка а аса боху: «Царна со санна Iер гIолехь ду». ⁹ Амма шаьш иштта ца Iалахь, цара зуда яло еза. ДегIан лаамашка ша хьийза а войтуш вехачул, зуда яляяр гIолехь ду.

¹⁰ Зударий балийначарна а, маре баханчарна а аса тIедуьллу (ткъа иза собгара сайгара дац, амма Везачу Элера ду), зуда шен майрачух дIа ма къаста аьлла. ¹¹ Ша дIакъастахь, я кхин маре ма де, я шен майрачуьнца барт а бина, цуьнга юхагIо. Ткъа майрачо а шен зуда ма йита.

¹² Ткъа кхидолчу адамашка аса боху (иза Везачу Элера а доцуш, сайгара ду), нагахь динан вешин Ийсах тешар доцу зуда елахь, иза цуьнца яха реза а елахь, цу зудчух дIакъаста ца веза и стаг. ¹³ Иштта, Ийсах тешаш йолчу зудчун тешар доцу майра велахь, амма иза цуьнца ваха реза велахь, шен майрачух дIакъаста ца еза и зуда. ¹⁴ ХIунда аьлча тешар доцу майра тешар долчу зудчуьнгахула вазво. Ткъа тешар доцу зуда а язйо тешар долчу цуьнан майрачуьнгахула. Иза иштта ца хилча, церан бераш Далла хьалха цIена хир дацара, ткъа хIинца уьш Дала даздина ду. ¹⁵ Нагахь Ийсах тешар доцург шен зудчух дIакъаста лууш велахь, я иштта тешар доцу зуда майрачух дIакъаста лууш елахь, уьш дIакъастийта. ХIунда аьлча я динан ваша а, я динан йиша а оцу гIуллакхна дихкина дац. Везачу Эло вай вовшашца бертахь дахаре ма кхайкхина. ¹⁶ Хьанна хаба, зудчо шен майра кIелхьарваккха а ма тарло. Я стага а шен зуда кIелхьарьяккха мега.

Ша Дала тIекхайкхинчу дахарехь висар

¹⁷ ХIорра а стаг шена Дала билгалдаьккхинчу тайпана ваха веза, ша Везачу Эло тIекхайкхинчу дахарехь виса веза. Иза тIедуьллу аса массо а динан тобанашна а. ¹⁸ Нагахь Дала керлачу дахаре тIекхайкхале хьо сунтвина хиллехь – и билгало дIаяккха ма гIерта. Ткъа нагахь хьо цу хенахь сунтвина ца хиллехь – сунтвайта ца оьшу. ¹⁹ Сунтвина хилар а, сунтваза хилар а – хIумма а доцург ду. Ткъа цул а коьртаниг ду Делан парзаш кхочушдар. ²⁰ ХIорра а, Дала керлачу дахаре тIекхайкхале, ша хиллачу хьолехь виса веза. ²¹ Нагахь цу хенахь хьо лай хиллехь, хIумма а дац, цунах оза ма ло. Амма паргIатвала хьайн аьтто беллахь, паргIатвала а хьажа. ²² ХIунда аьлча Везачу Эло керлачу дахаре тIекхайкхинчул тIаьхьа лай Везачу Элана хьалха паргIат ву. Ткъа тIекхайкхале паргIат хилларг – хIинца Дала леррина Къобалвинчун лай ву. ²³ Шайх адамийн леш ма хиллийталаш, хIунда аьлча шух беза мах белла. ²⁴ Динан вежарий! Далла хьалха хIорра а Везачу Эло керлачу дахаре тIекхайкхале ша хиллачу хьолехь виса.

* ^{7:8} Зударий белла бисинчаьрга. Я иштта: зуда ялоза болчаьрга.

^{7:10}, ¹¹ Маттай 5:32; 19:9; Марк 10:11, 12; Лака 16:18.

Зуда ялоза а, маре бахаза а болчарах лаьцна

²⁵Ткъа зуда ялоза я маре бахаза болчаьрга, Везачу Эло тЕдиллина ду аьлла, тЕтоха хIумма а дац сан. Амма Везачу Эло сох къинхетам барна, тешаме хила таро йолчу аса сайна хетарг боху.

²⁶Суна сьхаетарехь, адаман хIинца хуьлуш болу массо а баланашка хьаьжча, цунна ша хIинццалц хиллачу хьолехь висар гIолехь ду. ²⁷Айхьа зудчуьнга захало дийцинехь, цунах дIакъаста ма гIерта. Ткъа айхьа зудчуьнга захало ца дийцинехь, хьайна зуда ма леха. ²⁸Делахь а ахьа зуда ялаяхь а — иза къилахь дац. ЙоI маре яхар а къилахь дац. Амма цара кху дахарехь чIо-гIа баланахь хьобгур бу. Ткъа суна цу баланех шу лардан лабара.

²⁹Динан вежарий! Аса хIара боху шуьга: хан кIезиг йисна, цундела хIинца дуьйна зударий балийнарш а, шайн зударий боцуш санна хила беза. ³⁰Шух боьлхуш берш а ца боьлхуш санна хила беза. Хазахетар хилларш а хаза ца хетча санна хила беза. ХIума оьцурш а и эцнарг шайн долахь доцуш санна хила беза. ³¹Кху дуьненах дика сьхаоьцурш, шу а иза совдерг доцуш санна, даха ца деза, хIунда аьлча тахана долуш долу дуьне дIадолуш ду.

³²Суна-м шун цхьана а хIуманна тIехь гIайгIа ца хила лаба. Зуда ялоза верг, Везачу Элан лаам кхочушбан лууш, Цунна дечу гIуллакхна гIайгIанехь ву. ³³Ткъа зуда ерг дуьненан гIуллакхийн гIайгIанехь ву. Иза шен зудчун лаамаш кхочушбан гIерта. ³⁴Цу тайпана цуьнан гIайгIанаш екъало. Маре яхаза ерг, Везачу Элан лаам кхочушбан гIерташ, Цунна гIайгIанехь хуьлу, шен дегIаца а, шен синца а Цунна тешаме хила лууш. Ткъа марехь йолу зуда кху дуьненан гIуллакхийн гIайгIанехь хуьлу, шен майр-рачун лаамаш муха кхочушбийр бара те бохуш.

³⁵Аса и дерриг а шуна пайденна дуьйцу, шуна иза дехкархьама а доцуш. Мелхо а, суна лаба, шун лелар оьзда хила а, Везачу Элана тешаме хила а, кхечу хIуманна тIе ойла ца йохуьйтуш.

³⁶Нагахь ша захало дийцина йоI цIахь йитар бегIийла ца хетахь, цуьнца хиларан лаам цуьнан сов боккха белахь, и захало хила мегар ду. Цу стаге и йоIстаг ялаяйта, иза къилахь дац. ³⁷Амма нагахь цу стага ша захало дийцина йоI ца яло шен дагахь кхин хийцалур боцучу тайпана сацам а бинехь, нагахь цхьаммо а и гIуллакх цунна тIедиллина а дацахь, нагахь цу тIехь цуьнан лаам а белахь, и сацам даггара а белахь, цо дийриг дика гIуллакх ду. ³⁸Ша захало дийцина йоI ялош волчо дийриг а дика хIума ду, ткъа иза ялош воццо дийриг кхин а гIолехь ду.

³⁹Марехь йолу зуда, шен майра дийна мел ву, бакъонашца йихкина ю. Нагахь майра веллехь, шена луьучуьнга маре яха магош ду цунна, амма и стаг Везачу Элан долахь хила веза. ⁴⁰Кхин а дика ду, иза маре а ца йобдуш Гийча. Иштта ю сан цунах йолу ойла, ткъа сайна чохь долчу Делан Сино со цунна тIе валаво аьлла хета суна.

Цушна сагIина еана яа хIума яарх лаьцна

8 ¹Цушна сагIина еана йолчу яа хIуманаш лаьцна аша соьга яздинчух ала лабара суна. Хууш ду-кх, олуш ма-ду: «Вайн массеран а кхетам бу». Амма кхетам хиларо адам курадоккху, ткъа безамо иза синца чIагIдо. ²Нагахь цхьанна шена цхьа хIума девза моттахь а, цунна хIинца а довза ма-деззара хIумма а ца девза. ³Ткъа цхьанна Дела везаш велахь, иза Далла везина.

⁴Цу тайпана цIушна сагIина еанчу юучу хIуманаш лаьцна хууш ду-кх, кху дуьненахь цIу хIумма а воцург вуйла а, иштта, цхьа Дела воцург, кхин Дела воцийла а. ⁵Лаьттахь я стигалахь бехаш «деланаш» хуьлу олу. И «деланаш» а, «беза элий» а дукха белахь а, ⁶вайна иштта ду:

Дела цхьаь бен вац вайн,

Иза Да ву вайн,

массо а хIума Цуьнгара хилла а ду,

вай Цуьнан дуьхьа дехаш а ду.

Иштта Веза Эла а цхьаь бен вац вайн.

Иза Дала леррина къобалвина Гийса ву,

Цуьнгахула массо хIума хилла а ду,

вай Цуьнгахула дехаш а ду.

⁷Делахь а цу бакьдолчух берриш а ца кхета. Цушна Iамал яран Iадат цхьаболчарна хIинца а чулацам болуш хета. Цушна сагIина еана йолу юург а юуш, цара иза деланашна къобалийна йолуш санна лору, цундела церан кIеда дегнаш Далла хьалха бехло. ⁸Юучу хIумано вай Далла улло ца даладо. Юург цаяарца вай хIумма а ца дойу, ткъа иза йиьча а, вайна гIолехь а ца хуьлу.

⁹Делахь а шу ларлолаш, тешарехь чIагIделла доцуш, шаьш паргIато лелочу хIуманна тIехь, Iеха а делла, къинош летадарх. ¹⁰ХIунда аьлча нагахь оцу кIеда дог долчунна, хьайн оццул «кхетам» боллушехь, ахьа а цIушна Iамал ечу цIа чохь юург юуш гича, тIаккха, ша а яа мегар ду аьлла, хетар дуй те цунна и цушна сагIина еана йолу юург? ¹¹ТIаккха хьан «кхетам» бахьана долуш, шен дуьхьа Дала леррина Къобалвинарг велла волу, и кIеда дог долуш волу хьан динан ваша хIаллакхийр ву. ¹²Шайн динан вежаршна дуьхьал цу тайпана долу къа латадарца, церан кIедачу дегнашна чов а еш, аша Дала леррина Къобалвинчунна дуьхьал къа латадо. ¹³Цундела айса оцу юучуьнца сайн динан веше къа латадойтуш делахь, аса цкъа а дуур дац иштта долу жижиг, сайн веше къа ца латадайт.

Векалан бакъонаш а, декхарш а

9 ¹Со паргIат вац ткъа? Со векал а вац ткъа? Суна гина вацара вайн Веза Эла волу Гийса? Шу дац ткъа Везачу Эло соьгахула къахьегарца Цунна тIе далийнарш? ²Кхечарна со векал вацахь а, шуна ма ву со векал. ХIунда аьлча со векал хиларан тоьшалла ду — шу Везачу Элаца хилар.

³ Сайн мах хадош болчарна дуьхьал даккха хIара ду сан. ⁴ Яа а, мала а бакьо йоцуш-м дац тхо? ⁵ Кхиболчу векалша а, Иийсан нанас бинчу кхечу вежарша а, Кипас а санна, динан йижарех цхьацца тхьашна яла а йина, тхайца цхьаьна уьш бига бакьо яцара тхан а? ⁶ Я аса а, Бар-Нааба а бен болх бан безаш бацара ткъа? ⁷ Муьлхачу тIемалочо, ша эскарехь гIуллакх дечу хенахь, ша-шен гIайгIа бо? Муьлхачу кемсашлелорхочо, кемсаш дIа а йоьгIна, церан стоьмаш ца боу? Муьлхачу Iуьно шен жена юкьарчу жий-но елла шура ца молу?

⁸ Адамаша олучу тайпана хилла Iай те аса бохург? Изза ца боху товрат-хьехамаша а? ⁹ ХIунда аьлча Муса-пайхамаран товрат-хьехамаш тIехь яздина ду: «Оручу стеран бага дIа ма кьовла». Стерчийн бала кхьачна аьллий те Дала иза? ¹⁰ Вайн бала а кхьачна, ца боху ткъа Дала иза? Дера боху вайна диканна, хIунда аьлча охана деш волчо а, оруш волчо а кьахьоьгу, шайш бинчу белхан дакьа шайна кхачаран дегайовхо йолуш. ¹¹ Шун си-ношна оьшуш долу хIу оха тесна хилча, тIех зен дой те оха шуна, тхайн дегIана оьшуш долу ялта шуьгара хьаькхча? ¹² Кхечеран а шуна юкьахь иштта бакьонаш хилча, ткъа тхан церан чул а сов яц и бакьонаш?

Амма оха, мелхо а, тхайн оцу бакьонашка а ца хьобжуш, тхайна тIе мел деанарг лов, Дала леррина Кьобалвинчух лаьцна болу хаза кхьа дIакхайкхош, тхайгахьара цхьа а новкьарло ца хилийтархьама. ¹³ Шуна хууш дац ткъа, Делан цIийнан кертахь гIуллакх деш берш цига еанчух бехаш хилар? Ткъа сагIа доккхучу кхерчана тIехь гIуллакх деш болчара а цу сагIина деанчух дакьа шайна дIаоьций? ¹⁴ Иштта хаза кхьа кхайкхош болчарах лаьцна Везачу Эло тIедиллина, хаза кхьа кхайкхош кхьачначух баха беза уьш аьлла.

¹⁵ Амма аса-м цу бакьонех цхьа а сайн дуьхьа аьлла схьа ца эцна. Сайн бала а кхьачна, и бакьонаш сайна оьшучунна хилийтархьама яздина дац аса хIара дешнаш. Суна валар а гIолехь ду-кх, сан и дозалла дан йиш хилар цхьаммо соггара дIадоккхучул. ¹⁶ Айса хаза кхьа кхайкхош бу аьлла, цхьа а дозалла ца до ас, хIунда аьлча иза сан декхар ду. Ма декъаза хир вара со, аса хаза кхьа кхайкхош бацахьара! ¹⁷ Аса, сайн лаам а болуш, и гIуллакх деш делахьара, Делера совгIат хир дара суна. Ткъа сайн лаамехь а доцуш, аса иза деш хилча, тIаккха сайна тIедиллина долу гIуллакх кхочушдо аса. ¹⁸ Ткъа сан совгIат муьлха ду? Айса хаза кхьа дIакхайкхабарна дуьхьал хIумма а ца дехар. Цу тайпана, айса хаза кхьа кхайкхочу гIуллакх тIехь сайна йогIуш йолчу бакьонех цхьа а ца лелийна аса.

¹⁹ Массарах а паргIат воллушехь, массарна а хьалха лолла вахана со, царах дукхахберш тIеберзорхьама. ²⁰ Жуйгтий болчоьх со жуьгти санна вехира, уьш Дала леррина Кьобалвинчунна тIеберзорхьама. Товрат-хьехамийн

^{9:9} Карлабаьккхинарг 25:4; 1 Тимапига 5:18. ^{9:11} Римхошка 15:27. ^{9:13} Карлабаьккхинарг 18:1. ^{9:14} Маттай 10:10; Лака 10:7.

бакьонаш ларьеш болчаьрца а бакьонаш ларийриг санна вехира со, уьш а Цунна тIеберзорхьама, цу бакьонийн лаамехь со воццушехь. ²¹ Товрат-хьехамийн бакьонаш лар ца еш болчаьрца – и бакьонаш лар ца еш верг санна хуьлура со, уьш а Цунна тIеберзорхьама. ХIетте а, Делан бакьонаш лар ца еш-м ца лелара со, Дала леррина Кьобалвинчун бакьонашна со муьгIахь волу дела. ²² Тешарехь чIагIбелла боцучаьрца чIагIвелла воцург санна хуьлура со, уьш тешарехь чIагIбархьама. Массарна а хьалха массо а санна хуьлура со, сайн мел долчу хьуьнаршца, царах цхьаберш баьхна а, кIелхьарбахархьама. ²³ И дерриг а хазачу кхоан дуьхьа до аса, со а цунах хиндолчу диканан декъахь хилийтархьама.

²⁴ Шуна хууш дац кьовсадаларшкахь бовдучу хенахь массо а цхьатерра бовдий, амма совгIат царах цхьанна бен ца лой? Цундела шайш довда ма-дезза довлалаш, и совгIат шайна кхачийтархьама. ²⁵ Оцу кьовсамашкахь дакьа лоцуш болчара шайш массо а хIуманна тIехь юхаузу. Уьш иштта лела, телхина дIадер долу толаман таж шайна кхачийтархьама, ткъа вай иштта лела, ваьшна телхар доцу таж кхачийтархьама. ²⁶ Цундела со, шена хьалха цхьа Iалашо хIоттийна воцург санна, вада а ца воду, хIаваана куьг детташ верг санна, лата а ца лета. ²⁷ Мелхо а, аса, сайн дегI кхоа а ца деш, цунна тIехь олалла до, кхечарна хаза кхьа а кхайкхийна, со юьстахваьлла ца висархьама.

Цушна Iамалъарх ларлолаш

10 ¹ Динан вежарий! Вайн берриг а дай мархийн бIогIамо ларбина хилар а, хIорда бухарчу лаьтта тIехула чекхбевлла хилар а шуна дагдайита лаьа суна. ² Уьш берриш а, мархах а, хIордах а чекх а бевлла, Мусаца цхьаьнакхетийтина. ³ Цара массара а цхьатерра болу синан кхача а биьна. ⁴ Иштта цара массара а цхьатерра синна оьшуш долу малар а мелла, хIунда аьлча цара шайца лелош болчу тамашийнчу гIулгах сьхьадо-лу хи молура. Ткъа и гIулг бара – Дала леррина Кьобалвинарг. ⁵ Амма царах дукхахболчарна Дела реза ца хилла, церан декъий яьссачу аренга-хула дIасадаржийна хилла.

⁶ И дерриг вайна масална хилла дара, вайн а, церан санна, вониг дан лаам ца хилийта. ⁷ Вайн дайх цхьаберш санна, цIушна Iамал еш ма хила-лаш. Делан Йозанаш тIехь царах лаьцна яздина ду: «Адамаш яа а, мала а охьахевшира, тIаккха шайн самукьадаккха хьалагIевттира уьш». ⁸ Царах цхьаболчара лелийнарг а лелийна, сийсаза ма довла вай! Оцу цхьана дийнахь царах ткъе кхо эзар стаг хIаллакьхилира. ⁹ Дела зе а гIоьртина, лаьхарчаша байина болу царах цхьаберш санна, вай а ма гIерта Дала

^{10:1} Арадаккхар 13:21, 22; Арадаккхар 14:22-29. ^{10:3} Арадаккхар 16:35. ^{10:4} Арадаккхар 17:6; Лелар 20:11. ^{10:5} Лелар 14:29, 30. ^{10:6} Лелар 11:4. ^{10:7} Арадаккхар 32:6. ^{10:8} Лелар 25:1-18. ^{10:9} Лелар 21:5, 6.

леррина Къобалвинарг* зе. ¹⁰Инкарлонаш йинчу царех цхьаболчарах ма тарлолаш — уьш мулкалмото хIаллак ма бина.

¹¹Царна хилларг дерриг а вукхарна масал дало хиллера. Заманийн чаккхе тIекхаьчначу хенахь Iен долчу вайга, дIахьедар а деш, иштаниг ца дайтархьама яздина ду иза.

¹²Цундела ша когаш тIе ондда дIахIоьгтина ву моьттуш верг охъавожарх ларвала веза. ¹³Шуна тIедеана долу зер массо а адамна тIехIуттуш дерг бен дац. Ткъа Дела тешаме ву, аша ловр доцург лур дац Цо шуна. Амма шу зуьйш долчу хенахь, тIехIотта онда бух лур бу Цо шуна, иза лан шун ницкъ хилийтархьама.

¹⁴Иштта, сан хьоменаш, цIушна Iамалгьарх ларлолаш! ¹⁵Аса кхетам болчаьрга санна боху шуьга. Шаьш а ойла ел аша, аса бохург нийса ду я дац. ¹⁶Шеца Далла хастамаш а беш, Везачу Элан пхьуйренехь лелош болу кад бац ткъа Дала леррина Къобалвинчун цIийца вайн дакъалацар дийриг? Вай дохош долу бепиг а дац ткъа Дала леррина Къобалвинчун дегIаца вайн дакъалацар дийриг? ¹⁷Бепиг цхьаь долу дела, дуккха а долу вай а цхьа дегI санна ду. Вай массо а цхьана баьпках дакъалоцуш ма ду.

¹⁸Хьовсал Израилан халкъе — царех сагIина еана хIума юуш берш а ца хуьлу ткъа берриге а цу сагIа доккхучу кхерчана тIейиллинчу сагIина еанчу хIуманан декъашхой? ¹⁹ТIаккха аса бохург хIун ду? Дуй те иза цIу цхьа хIума ю бохург? Я цIунна сагIина еанарг а юй те цхьа хIума ю аьлла хIума? ²⁰Дац! Амма дин доцучара сагIина яхьа хIума, Далла а ца яхьаш, жинашна яхьа. Ткъа суна ца лаьа, аша жинашца дакъа а лоцуш, шу цаьрца тайна хила. ²¹Аша молийла ма дац шинна а кедара: цкъа Везачу Элан кедачуьра, тIаккха жинийн кедачуьра. Доийла ма дац аша цхьаьний Везачу Элан пхьор а, жинийн пхьор а. ²²Вай даьхьар дуй те Везачу Элан вайга эмгаралла хилийта? Цул а ницкъ болуш ду ткъа вай?

²³«Дерриг а дан бакьо ю вайн» — олуш ду. Иза бакъ хила там бу, амма массо а хIума дац вайна пайдехь. «Дерриг а дан бакьо ю вайн». ХIаь, ю, амма оцу дерригено а синца чIагI ца во. ²⁴Цхьаммо а ма лахалаш шайна пайдехь дерг, амма хIораммо а кхиболчарна пайдехь дерг лахалаш.

²⁵Шайн эхь-бехке хьаьвссина, цхьа а хаттар ца деш, базарахь духкуш долу муьлхха а жижиг даа мегар ду аша. ²⁶Делан Йозанашкахь яздина ма ду: «Латта а, цу тIехь мел дерг а Везачу Элан ду».

²⁷Нагахь Делах тешаш воцучу накьосто дуйла а аьлла, шу и волчу даьча, цо шайга яа аьлларг, шайн эхь-бехке хьаьвссина, цхьа а хаттар ца деш

* ^{10:9} Дала леррина Къобалвинарг. Цхьадолчу тептарш тIехь дIаяздина ду: *Веза Эла*.

^{10:10} Лелар 16:41–49. ^{10:16} Маттай 26:26–28; Марк 14:22–24; Лака 22:19, 20. ^{10:18} Iамалгьар 7:6. ^{10:20} Карлабаккхинарг 32:17 (Грекийн). ^{10:22} Карлабаккхинарг 32:21. ^{10:23} 1 Коринтхошка 6:12. ^{10:26} Забур 23:1.

яа. ²⁸Амма цхьаммо и юуш ерг цIушна сагIина еанчух ю алахь, тIаккха шайга и аьллагучу дуйла а, деган паргIатонан дуйла а и юург ма яа. ²⁹Шун деган паргIатонах а доцуш, ткъа вукхун паргIатонах лаьцна боху аса иза.

Ткъа сан паргIато хIун бахьанехь емалийна хила еза кхечун даго? ³⁰Нагахь аса, Далла баркалла а бохуш, и юург тIеобьцуш хилча, аса баркалла баьхнарг бахьана долуш со емал хьан вийр вара?

³¹Иштта шаьш юуш я молуш делахь а, я кхидолу муьлхха а гIуллакх деш делахь а, Делан сийлаллин дуйла де. ³²Дуйла ма елаш жуьгташна а, грекахошна а, Делан долахь йолчу ериге а Iийсах тешаш болчеран тобанна а, ³³амма, аса массарна а, массо а хIуманна тIехь царна луьург даре терра, лелалаш шу а. Сайна пайдехь дерг а ца лобхуш, дукхаьболчарна пайдехь дерг до аса, уьш а кIелхьарбовлийтархьама.

11 ¹Сох тера хила гIерталаш, со а Дала леррина Къобалвинчух тера хила ма-гIертара.

Кьорта тIе хIума тилларх лаьцна

²Аса хастадо шу, даим а со шуна дагаварна а, аса шайна ма-даллара, аша ламасташ лардарна а. ³Амма суна шуьга дIахайта лаьа, хIора боьршачу стагана коьртехь верг Дала леррина Къобалвинарг хилар. Зудчунна коьртехь — майра ву. Ткъа Дала леррина Къобалвинчун коьртехь верг Дела ву. ⁴ДоIа дечу я Делера болу хаам бовзуйтучу хенахь боьршачу стага коьрта тIе хIума тиллинехь, цо шен коьртана юьхьIаьржо тIейоуйту. ⁵Ткъа муьлххачу а, шен коьрта тIехь хIума а йоцуш, доIа деш я Делера болу хаам бовзуйтуш йолчу зудчо шен коьртана юьхьIаьржо тIейоуйту. Иза корта баьшна йолчу зудчух тарло. ⁶Нагахь зудчунна шен коьрта тIе хIума тилла ца лаахь, цо шен корта баша а мегар ду. Амма нагахь зудчунна шен корта баьшна я лергина хилча эхь хетахь, цо шен коьрта тIе хIума тилла еза. ⁷Цхьана агIор боьршачу стага шен коьрта тIе хIума тилла ца еза, ша Делан васт а, Цуьнан сийлалла а йолу дела. Вукху агIор зуда шен майрачун сийлалла ю. ⁸ХIунда аьлча стаг зудчух вина вац, ткъа зуда ю стагах йина. ⁹Стаг зудчун дуйла кхоьллина вац, амма зуда ю стеган дуйла кхоьллина. ¹⁰Цундела зудчун коьрта тIе тиллина хIума хила еза, шена тIехь долу олалла билгалдаккха а, маликашна хьалха а*. ¹¹Делахь а, Везачу Элаца долчу вайн дахаре хьаьжжина, зуда а стаг воцуш хиларх хIумма а

* ^{11:10} *Я иштта*: Цу бахьаненна а, маликийн дуйла а зудчун коьртахь тиллина хIума хила еза, шен олалла билгалдаккха. *Я иштта*: Цу бахьаненна а, маликийн дуйла а зудчун паргIато хила еза, шен коьрта хIума тилла я ца тилла.

^{11:1} 1 Коринтхошка 4:16; Пилапхошка 3:17. ^{11:7} Доладалар 1:26, 27. ^{11:8} 9 Доладалар 2:18–23.

дац, ткъа стаг а зуда йоцуш хиларх хIумма а дац. ¹²ХIунда аьлча зуда стагах йина ма-хиллара, стаг а ву зудчо вина. Ткъа и дерриг а – Делера ду.

¹³ТIаккха шаьш а ойна ел аша: оьзда хир дуй те, зудчо Деле доIа дечу хенахь, цуьнан коьрта тIе тиллина хIума ца хилча? ¹⁴Дуьненан Iаламо ша а ца хьобху вайна, боьршачу стага шен месаш яхъялийтича, иза цунна шена юьхьIаьржонна дуйла? ¹⁵Ткъа зудчо еха месаш лелийча – цунна сийлахь ду, хIунда аьлча еха месаш елла ю цунна, коьрта тIе тиллина хIума санна. ¹⁶Цхьаболчарна-м цунах лаьцна соьца кьовса а луург хир дара, амма, аса аьлларг доцург, кхин тайпана ламасташ дац я тхан а, я Делан долахь йолчу массо а Iийсах тешначийн тобанийн а.

Везачу Элан пхьорах лаьцна

(Маттай 26:26-29; Марк 14:22-25; Лака 22:14-20)

¹⁷Аса кхин а цхьа хIума тIедуьллу шуна. ХIинца хаста а ца до ас шу, хIунда аьлча шун гуламаша, диканиг дахьачун метта, вониг дахьа. ¹⁸Цкъа хьалха аса сайна хезначух лаьцна эр ду. Шу цхьаьна гулделлачу хенахь шуна юкьахь декьадаларш хуьлу боху. Цунах со цхьажимма теша а теша. ¹⁹(Цу тайпана долу декьадаларш хила а деза шун, шайна юкьара билггал тешаш берш гучубахархьама.) ²⁰Шаьш цхьаьна гуллучу хенахь, билггал Везачу Элан пхьор даа гулделча санна ца гулло шу. ²¹ХIунда аьлча шу шаьш еана йолу яа хIума яа сихло. ТIаккха цхьаберш меца буйсу, ткъа вуьш чагIаро бахабо. ²²Юург яа а, мерг мала а шайн цIенош дац те шун? Я Делан долахь йолчу массо а Iийсах тешначийн тобанах шу дешаш дац те? Я мисканаш дегза хета те шуна? ХIун ала деза те аса шуьга? Хастор дуй те ас шу и бахьанехь? Аса и гIуллакхаш бахьанехь хастор дац шу.

²³ХIунда аьлча аса Везачу Элера Шеггара схьаэцна айса шуна делларг. Шена ямартло йинчу буса Веза Эла волчу Iийсас, бепиг схьа а эцна, ²⁴Далла хастам а бина, иза декьа а декьна, элира: «ХIара Сан дегI ду, шун дуьхьа дIалун долу. Иштта делаш, Со дагалацархьама». ²⁵Уьш пхьор диьна бевлча, Цо, чагIаран кад схьа а эцна, элира: «Сан цIийца бинчу керлачу бертан кад бу хIара. Шаьш иза мосазза молу, Со дагалацархьама, иштта делаш». ²⁶ХIунда аьлча шаьш хIара бепиг мосазза доу а, хIара кад мосазза молу а, Веза Эла схьаваллалц, Цуьнан валар кхайкхудо аша. ²⁷Цундела нагахь цхьаммо хIара бепиг даар а, Везачу Элан кад малар а лело хьакь ма-дарра ца леладахь, иза Везачу Элан дегIана а, Цуьнан цIийна а дуьхьал къа латорна бехке хир ву.

²⁸Стага ша-шен зен веза, ткъа цул тIаьхьа цо и бепиг а дойла, и кад а молийла. ²⁹ХIунда аьлча нагахь санна цхьаммо, Дала леррина Кьобалвинчун дегI а ца лоруш, юуш а, молуш а елахь, иза шена кхелана юуш а, молуш а ву. ³⁰Цундела шух дукхадерш гIораз а, цомгуш а хуьлу, цхьаберш

^{11:25} Арадаккхар 24:8; Ярми-ЯхIу 31:31-34; Арадаккхар 24:6-8.

бала а ле. ³¹Нагахь вай ваьш зуьйш делахьара, Везачу Эло йийр яцара вайна кхел. ³²Ткъа вайна тIехь Цо кхел еш хилча, вай нисдеш долу таIзар хуьлу вайна, дуьненах кхечаьрца цхьаьна вайна кхел йина ца хилийтархьама.

³³Иштта, сан динан вежарий, шаьш Везачу Элан пхьор даа гулделча, вовшашка ладогIалаш, и даа сих а ца луш. ³⁴Нагахь санна шух цхьаь меца велахь, шайн цIахь яа юург, гуламехь иза шуна кхелгьарна ца хилийтархьама.

Ткъа дисна гIуллакхаш со дIавеанчу хенахь нисдийр ду аса.

Делан Синера долу похIманаш

12 ¹Ткъа хIинца, динан вежарий, Делан Сино луш долчарах лаьцна эр ду ас.

Суна ца лаьа, царах лаьцна дерг шуна ца хууш дуьсийла. ²Шуна хаьа, шу Делах ца тешаш хиллачу хенахь, мотт ца хуучу цIуша, шайгахьа а дерзош, тилийна лелийнийла. ³Цундела аса шуьга боху, Делан Синехула ша бохуш волчу цхьаьнгге а алалур дац: «НеIалт хуьлийла Iийсана». Иштта Делан Синехула олучуьнга бен, цхьаьнгге а алалур дац: «Iийса – Веза Эла ву».

⁴ПохIманаш тайп-тайпана ду, ткъа уьш лург – цхьа Са ду. ⁵ГIуллакхаш тайп-тайпана ду, ткъа уьш дойтург – цхьа Веза Эла ву. ⁶Ницкъаш тайп-тайпана бу, ткъа дерриг а массарна а чохь дийриг – цхьа Дела ву. ⁷Амма Делан Са гучудаккхар хIоранна а луш ду, массарна а диканна хилийта. ⁸Цхьанна хьекъал долу дош ло Делан Синехула, ткъа оццу Синехула вукхунна кхетаман дош ло. ⁹Кхечунна оццу Синехула тешар ло. Ткъа кхин а цхьанна цу Сино адамаш тодан похIма ло. ¹⁰Вукхунна тамашийна гIуллакхаш дан ницкъ ло. Кхечунна Делера болу хаамаш бан похIма ло. Цхьаболчарна Делан Синера долу тайп-тайпана тамашийна меттанаш ло. Кхечу цхьанна оцу меттанаша бохург гочдар ло. ¹¹Ткъа и дерриг а оццу цхьана Делан Сино деш ду. Шена дала деза аьлла хеттачунна, схьа а хоржий, ло Цо уьш.

Цхьана дегIан дуккха а меженаш хилар

¹²Адаман дегI масех меженах лаьтгашехь, иза цхьа дегI хиларе терра, иштта Дала леррина Кьобалвинарг цхьаь хуьлу, Цуьнан дегI масех меженах лаьтгашехь. ¹³ХIунда аьлча вайх хIора а цхьана Делан Синах вуьзна вара, вайх массарах а цхьа дегI хилийтархьама. Вай жуьгтий я кхечу къаьмнех делахь а, леш я паргIат адамаш делахь а, вайга хIоранга а цхьана Синах малийтина дара.

^{12:4-11} Римхошка 12:6-8. ^{12:12} Римхошка 12:4, 5.

¹⁴ Адамийн дегI, цхъана меженах хилла а ца Iаш, дуккха а йолчу меженех вовшахтоьхна ду. ¹⁵ Нагахь кого: «Со-м бац дегIах, со куьг доцу дела», — алахь а, хIетте а оцу дегIан меже ца хилча ма ца болу иза. ¹⁶ Ткъа лерго: «Со бIаьрг боцу дела, со-м дац оцу дегIах», — аьлча а, оцу дегIан меже ца хилча долиий иза? ¹⁷ Нагахь дерриг а дегI беккъа бIаьргех дина делахъара, муха хир дара цуьнан хазар? Ткъа дегI деккъа лергех дина делахъара, муха йогIур яра хьожа? ¹⁸ Амма Дала дегIан массо а меже Шена хила еза аьлла хетгачу метгехь дIанисийна. ¹⁹ Нагахь дегI еккъа цхъана меженах дина делахъара, тIаккха дегI муха хир дара? ²⁰ Ма-дарра аьлча, дегIан меженаш дуккха а ю, ткъа дегI — цхъаь ду.

²¹ БIаьрган а олийла дац куьйге: «Хьо суна ца оьшу». Я коьрто а когашка олийла дац: «Суна шу ца оьшу». ²² Мелхо а, адамна эгIаза хеташ йолу дегIан меженаш уггаре а оьшуш хуьлу. ²³ Оцу кIезиг хеташ йолчу дегIан меженийн вай чIогIа ларам бо. Вешан бехке йолу меттигаш вай, эхь-бехк а хетий, дIа-хьулийо. ²⁴ Ткъа важа йолу меженаш дIахьульян а ца оьшу. Амма Дала шатайпа вовшахтесна дегIан меженаш, сий дан оьшучу меженийн алссам сий а деш. ²⁵ Иза ду, дегIана чохь къастамаш ца байтархъама. Мелхо а, дегIан меженаша вовшийн цхъатерра гIайгIа бан беза. ²⁶ Нагахь дегIан цхъана декъан лазам хилча, дерриг а дегIан а лазам хуьлу. Нагахь дегIан меженех цхъана меженна хастам бахь, вукхеран а цуьнца цхъаьна самукъадолу.

²⁷ Цу тайппана, шу Дала леррина Къобалвинчун дегI ду, ткъа шух хIора а цу дегIан меже ю. ²⁸ Динан тобанашкахь Дала цхъаберш векалш, вуьш пайхамарш, кхозлагIнаш динан хьехамчаш бина дIахIиттийна. Цул сов, цхъаболчарна тамашийна гIуллакхаш дан ницкъ белла, вукхарна адамаш тодан похIма делла. Иштта уллорачарна гIо дан похIма а, урхаллин похIма а, тамашийна мотт бийцаран похIма а делла Цо. ²⁹ Массо а буй те векалш? Берриш а буй те пайхамарш? Массо а хуьлий те хьехархой? Я массарах а хуьлий те тамашийна гIуллакхаш дийраш? ³⁰ Массеран ду ткъа адамаш тодаран похIма? Массара а дуьйций те Делан Синерачу тамашийнчу меттанашкахь? Массеран дуй ткъа и меттанаш гочдаран похIма а? ³¹ Оцу похIманел а сов долчу похIманашна тIекхийда шу.

Ткъа аса оцу дерригенал а лакхара болу некъ гойтур бу шуна.

Безамах лаьцна

13 ¹ Нагахь санна аса адамийн я маликийн меттанашкахь къамел деш делахь а, амма сан безам бацахь, со зевне зурма я бекаш болу горгали санна хуьлу.

² Нагахь санна Делера болу хаамаш баран похIма сан делахь а,

ерриге а къайленаш суна евзаш елахь а, мел болу кхетам сан беллахь а, лаьмнаш а меттахдаххал тешар сан делахь а, амма сан безам бацахь, со хIумма а вац.

³ Нагахь санна аса сайн берриг а бахам дIабекъахь а, ур-атталла сайн дегI ас дагадайтахь а*, амма сан безам бацахь,

суна цунах цхъа а пайда ца хуьлу.

⁴ Безам собаре а, дика а хуьлу.

Безамца хъагI а ца хуьлу.

Безамо дозалла а ца до, иза кура а ца хуьлу.

⁵ Безамо лело ца дезарг ца леладо,

шена пайден дерг ца лобху,

атта оьгIаз ца оьху,

шена дина вон дагар ца до.

⁶ Безам харцдолчух боккха ца боь,

ткъа цунна бакъдерг хазахета.

⁷ Безамо доллу хIума а ловш хуьлу,

массо а хенахь цуьнца тешар а хуьлу,

гуттара а цуьнца сатийсар а хуьлу,

массо а хенахь цуьнца садеттар а хуьлу.

⁸ Безам цкъа а хедар бац.

Делера болчу хаамех аьлча,

уьш кхачор бу.

Синера долчу меттанех аьлча,

уьш совцор ду.

Дала беллачу кхетамах аьлча,

иза дIабоккхур бу.

⁹ ХIунда аьлча вайн кхетам кхоччуш болчу барамехь ца хуьлу,

ткъа Делера болу хаамаш кхоччуш буьззина ца хуьлу.

¹⁰ Ткъа кхачамалла йолу хан еача,

кхоччуш болчу барамехь цахилларг дIадоккхур ду.

¹¹ Со жима бер долчу хенахь,

аса жимачу бери санна дийца а дуьйцура,

ойланаш а йора.

Жимачу беран санна кхетам а бара сан.

Ткъа хIинца со стаг а хилла дIахIоьттича,

берийн хIуманаш дитина аса.

12 Цкъа хИнца-м вайна дерриге а гИйла гойтуш долчу куызганехула санна го.

Ткъа цу хенахъ юьхъ-дуйхъал гур ду вайна.

Цкъа хИнца-м сан кхетам кхоччуш бац,
ткъа цу хенахъ сан кхоччуш довзар хир ду,
со Далла вевзаш ма-хиллара.

13 Цкъа хИнца долуш дерг хАра кхоъ ду:
тешар, сатийсар, безам.

Ткъа безам царах уггаре а лакхара бу.

*Дала шайна делла похИманаш
динан тобанна пайдenna хилийта*

14 ¹Шайна чохъ безам хилийта гЕрта. Делан Сино луш долчунна тЕ-
кхийда – уггаре а чЮгIа дезаш хилалаш Делера болу хаамаш бар.
²ХIунда аьлча тамашийнчу маттахъ къамел дечо адамашка ца дуьйцу, цо
Деле дуьйцу. Цо дуьйцучух цхъа а ца кхета, ткъа иза Делан Синехула
къайленаш юьйцуш ву. ³Делера хаамаш бечо адамашка дуьйцу, уьш син-
ца чIагIбархъама а, иракарахIитторхъама а, тебархъама а. ⁴Тамашийнчу
маттахъ къамел дийриг шен синца чIагIло, ткъа Делера болу хаамаш бечо
динан тоба чIагIйо.

⁵Аша массара а тамашийнчу меттанашкахъ дуьйцийла лаба суна. Амма
кхин а сов лаба суна, Делера болу хаам аша бойла, хIунда аьлча Делера
болу хаамаш бийриг пайдехъ ву оцу меттанашкахъ дуьйцуш волчул а. И
дуьйцург, цо ша гочдича бен, пайдenna хир дац, динан тоба цу дуьйцу-
чуьнца чIагIъяйтархъама. ⁶Динан вежарий, нагахъ со шу долчу а веана,
аса тамашийнчу меттанашкахъ дийчича, шуна хIун пайда хуьлу, нагахъ и
дуьйцуш дерг Дала довзийтина хIума а дацахъ, я Дала белла кхетам иза
бацахъ, я Цуьнгара болу хаам иза бацахъ, я хъехам бацахъ?

⁷Ойла ехъа, са дощущехъ, чуьра аз долучу хIуманийн. Масала, дечиг-
пондаро я шедаго тайп-тайпана аьзнаш долуьйтуш ца хилча, локху мукъам
муха къасталур бу те? ⁸Нагахъ санна турби чуьра долу аз къабсташ ца хилча,
хъан бийр бу тIамана бан беза кечам? ⁹Иштта аша а, тамашийна мотт а
буьйцуш, кхетаме хаам ца бича, муха кхетор ву шаьш дуьйцучух? Аша дуьй-
цург, мохе дуьйцуш санна, эрна хир ду. ¹⁰Мел дукха ду-кх дуьнен чохъ
тайп-тайпана меттанаш, царах цхъа а бац шен маьIна доцуш. ¹¹Цундела су-
на оцу меттан маьIна ца хиьча, кхечу къомах волуш санна хир ву со и буьй-
цуш волчунна, ткъа и мотт буьйцург кхечу къомах верг санна хир ву суна.
¹²Иштта шу а, Делан Са шайгахула гучудаккха шаьш гЕрта дела, динан то-
банна чIагIонна Цо луш долчу похIманийн дикалла совьяккха хьовсалаш.

¹³Цундела тамашийнчу меттанашкахъ дуьйцуш волчо, ша дуьйцург
гочдан хаар деха Деле. ¹⁴ХIунда аьлча аса тамашийнчу маттахъ доIа деш
хилча, Делан Сино сан синехула доIа до, амма сан хъекъална иза пайдenna

дац. ¹⁵ТIаккха аса хIун дан деза? Аса сайн синца доIа дийр ду, амма сайн
хъекъалца а дийр ду ас иза. Сайн синца а, иштта сайн хъекъалца а эр ду
аса Далла иллеш. ¹⁶ХIунда аьлча, ахъа Далла баркалла Цуьнан Синехула
олуш хилча, ахъа дуьйцург шена хIун ду ца хиьча, хIокху гуламехъ волчу
хийрачу стага муха эр ду ахъ аьллачу баркаллина: «Амин»? ¹⁷Ахъа Далла
олу баркалла тоьал дика хила а там бу, амма гуламехъ волчу кхечунна цу-
нах синца чIагIвалар ца хуьлу.

¹⁸Тамашийнчу меттанашкахъ аша массара а дуьйцучул сов айса дий-
царна, аса хастам бо Далла. ¹⁹Амма суна гIолехъ хета, динан тоба гульел-
лачу хенахъ, сайн хъекъалца пхи дош алар кхечарна хъехам бархъама,
тамашийнчу маттахъ итт эзар дош олучул.

²⁰Динан вежарий! Берийн санна, ойла йолуш ма хилийша! Вониг дар-
на тIехъ хилийша бераш санна, амма шайн ойланца даккхий хилийша!

²¹Товрат-хъехамаш тIехъ яздина ду:

«Кхин меттанаш дуьйцуш болчаьргахула а,
хийрачу махкахойн баганехула а
къамел дийр ду Аса цу халкъаца – боху Везачу Эло, –
амма тIаккха а ладугIур дац-кх цара Соьга».

²²Иштта, тамашийнчу меттанашкахъ дийцар – билгало ю, амма и бил-
гало, Иийсах тешаш болчарна а йоцуш, тешаш боцучарна ю. Ткъа Делера
болу хаамаш хилар а цхъа билгало ю, амма и билгало, тешар доцучарна а
доцуш, тешаш болчарна ю.

²³Нагахъ берриг а динан гулам цхъаьна а кхетта, аша массара а тама-
шийнчу меттанашкахъ къамел дечу хенахъ, шу долчу хийра нах я Иийсах
цатешарш чубаьхкича, шу хьерадевлла аьлла хетар-м дац те царна? ²⁴На-
гахъ массара а Делера болу хаамаш бечу хенахъ, шу долчу Иийсах цате-
шарг я хийра стаг чувеача, цунна хезначу дерригено а цунна къинош гучу
а дохур ду, кхел а йийр ю. ²⁵Оцу чувеанчу стеган деган къайленаш мас-
сарна гучуевр ю. ТIаккха цо, гора а хIоьгтина, Далла Ибадат а деш, эр ду:
«Шуна юкъахъ билггал Дела ву!»

Динан тоба гульеллачу хенахъ низам хила деза

²⁶Сан динан вежарий! ЖамI а деш, суна ала луург хIара ду. Шу цхъаьна
гуламе гулделча, шун хIораннан а хуьлу я назма, я хъехам, я Дала довзий-
тина хIума, я тамашийнчу маттахъ болу хаам, я шух цхъаммо цу хааман
маьIна дуьйцу. Аша мел дийриг а шун динан тобанан чIагIонна хуь-
лийла. ²⁷Нагахъ шух цхъаь тамашийнчу маттахъ дийца воллуш велахъ,
тIаккха аша шиммо, я уггар дукха кхааммо роггIана дийца, ткъа кхечу
цхъаммо аьлларг гочде. ²⁸Нагахъ санна гочдийриг шайна юкъахъ ва-
цахъ, тамашийнчу маттахъ дуьйцуш верг динан тобанан гуламехъ вист ма

хилията, цуьнга шена а, Далла а бен ма дийцийта. ²⁹Пайхамарех шиммо я кхааммо Делера болу хаам бан беза, ткъа вукхара цара бохург талла деза. ³⁰Нагахь шух хиъна Iаш волчу цъханна Дала хIума довзуйтуш делахь, хIинцца дуьйцуш хилларг, вист а ца хуьлуш, саца. ³¹XIунда аьлча массеран а йиш ю Делера болу хаам роГехь ала. Цу тайпана массо а Iемар а бу, уьш иракарахIиттор а бу. ³²Пайхамаршна чъьра синош цу пайхамаршна муьтIахь хуьлу. ³³XIунда аьлча Дела низам цахиларан Дела вац, Иза синтеман Дела ву. Иштта хуьлу Делан долахь болчеран ерриге а динан тобанашкахь.

³⁴Зударий гуламашкахь тийна хила беза. Царна бистхила ца магадо. Товрат-хъехамаш тIехь ма-аллара, уьш муьтIахь хила беза. ³⁵Нагахь санна шайна цъха хIума хаа лаахь, цара цIахь шайн майранашка хатта деза цунах лаьцна, хIунда аьлча эхе ду зуда динан тобанийн гуламашкахь йистхилар.

³⁶Делан дош шуьгара схьадаьлла ткъа? Я шуна бен ца довзийтина иза? ³⁷Ша пайхамар ву бохучунна я Делан Сино луш дерг шен долчунна хаа деза, аса шайга яз деш дерш Везачу Элан весеташ дуйла. ³⁸Нагахь цъхаммо иза тIе ца эцахь, иза ша а тIеэцна хир вац.

³⁹Иштта, динан вежарий, Делера болу хаамаш бар дезаш хилалаш! Тамашийнчу меттанашкахь дийцар а ма дехка. ⁴⁰Дерриге а оьзда а, низам долуш а лелладе.

Дала леррина Къобалвинарг веллачуьра денвалар

15 ¹XIинца, динан вежарий, айса хъехна болу хаза кхаь шуна дагабайта лаа суна. Шу, иза тIе а эцна, цу тIехь дIахIиттира. ²Цу хазацу кхоэзула шу а кIелхьардохуш ду, нагахь аса кхайкхийна кхаь ма-боху аша ларбахь. Иза кхечу тайпана хилча, шу цунах эрна тешнера.

³XIунда аьлча аса тIеэцна болу а, шуна дIабелла болу а уггар коьрта хъехам иштта бу: Делан Йозанаша ма-аллара, Дала леррина Къобалвинарг вайн кьиношна тIера велла. ⁴Иза дIа а воьллира, ткъа кхозлагIчу дийнахь, Делан Йозанаш тIехь яздина ма-хиллара, ден а вира. ⁵Цул тIаьхьа Иза, Кипина а, тIаккха шийтта векална а хьалха веана, дIахIоьттира. ⁶Цул тIаьхьа Иза цъхана хеннахь пхеа бIеннал сов болчу динан вежаршна хьалха дIахIоьттира. Царах дукхахберш хIинца а дийна бу, ткъа цъхаберш дIа а кхелхина. ⁷ТIаккха Иза, Якъубана хьалха а веана, дIахIоьттира. Цул тIаьхьа, массо а векалшна хьалха а веана, дIахIоьттира Иза.

⁸Уггар а тIаьхьа, хеназа дуьнен чу даьлла бер санна волчу суна хьалха а веана, дIахIоьттира Иза. ⁹Ткъа векалех уггаре а кIезигниг волу со-м векал ву ала хьакь долуш а вац, хIунда аьлча Делан долахь йолу, ерриге а Ийсах тешначийн тоба хIаллакьян тIаьхваваьлла леллера со. ¹⁰Амма

15:3 ЕшаI-ЯхIу 53:5-12. 15:4 Забур 15:8-10; Маттай 12:40; Векалийн 2:24-32. 15:5 Лака 24:34; Маттай 28:16, 17; Марк 16:14; Лака 24:36; Яхья 20:19. 15:8 Векалийн 9:3-6. 15:9 Векалийн 8:3.

Делан дика бахъанехь хIинца со волуш верг хилла сох. Ткъа суна лерина Цуьнан дика а эрна ца хилла. Аса цара массара а хьегначул сов къахьегна. (Бакъду, иза аса ца динера, соьца долчу Делан дикано динера.) ¹¹Иштта, иза я со велахь а, я важа векалш беллахь а, оха массара а шуна хьобхург цъхаь ду, ткъа шу цунах теша а тешна.

Вай деллачуьра дендийр ду

¹²Нагахь оха, Дала леррина Къобалвинарг веллачуьра денвина бохуш, хъехамаш беш хилча, шух цъхаболчара муха олу веллачуьра денвалар ца хуьлу? ¹³Веллачуьра денвалар хуьлуш ца хилча, Дала леррина Къобалвинарг а ма ца хуьлу веллачуьра денвина? ¹⁴Дала леррина Къобалвинарг денвина ца хилча, тхан хъехамаш а эрна хуьлу, шун тешар а хуьлу эрна. ¹⁵Цул сов, оха Делах лаьцна харцтоьшаллаш деш хилар гучудер дара. XIунда аьлча оха Делах лаьцна тоьшалла дира, Ша леррина Къобалвинарг Цо веллачуьра денвина аьлла. Амма нагахь санна белларш денбийр баца-хъара, Цо Иза веллачуьра денван ца тарлора. ¹⁶Нагахь белларш денбеш ца хилча, тIаккха Дала леррина Къобалвинарг а денвина ца хуьлу. ¹⁷Ткъа нагахь Дала леррина Къобалвинарг денвина вацахъара, шун тешар а эрна хир дара, шу а шайн кьиношлахь хир дара. ¹⁸ТIаккха, Дала леррина Къобалвинчуьнца а болуш, белларш а ма хуьлу хIаллак? ¹⁹Нагахь Дала леррина Къобалвинчух долу вайн тешар вай кху дуьнен чохь дехаш долччу ханна бен дацахъара, массо а адамал уггаре а декъаза адамаш хир дара вай.

²⁰Делахь а, беллачарна юкъара болу дуьххьарлера стом санна, Дала леррина Къобалвинарг веллачуьра ден ма вина. ²¹Валар адамехула деана долу дела, веллачуьра денвалар а хуьлу адамехула. ²²Дерриг а адам, Адамца доьзна хиларна, лийриг хиларе терра, Дала леррина Къобалвинчуьнца доьзна хиларна дерриг а адам дендийр ду. ²³Амма хIораннан а шен-шен рагI хир ю. Дала леррина Къобалвинарг денбинчарах дуьххьарлераниг ву. ТIаккха Иза схъавеача, Цуьнан долахь берш а денбийр бу. ²⁴Цул тIаьхьа, Дала леррина Къобалвинчо стигалара массо а куьйгалхой а, ницкъаш а, олахой а хIаллак а бина, Да волчу Деле паччахьалла дIаделча, дуьненан чаккхе хир ю. ²⁵XIунда аьлча Цо паччахьалла дан дезар ду, Дала леррина Къобалвинчун массо а мостагий Дала Цуьнан когашка охьабахккалц. ²⁶Ткъа валар уггаре а тIаьхъара мостага санна хIаллакдийр ду. ²⁷XIунда аьлча, Делан Йозанаша ма-боху, «Цо массо а хIума Цуьнан когашка охьадиллина». Ткъа вай-м кхета «массо а хIума» Цуьнан когашка охьадиллина Къобалвинчун дола дIаделча, КIанта Ша а дIалур ву Делан дола, Шен кара дерриг а делла волу Дела массанхьа а массо а хIуманна тIехь Олахо хилийтархьама.

15:25 Забур 109:1. 15:27 Забур 8:7.

Ярушалаймехь йолчу тобанан куьйгалхошна деша леринчу айса яздичу кехаташца цхьаьна цига дIахьажор ву, и гулдинарг цаьрга дIадалиитархьама. ⁴ Нагахь сан Ярушалайме дIавар диканца хилахь, уьш соьца дIабогIур бу.

ПахIалан дагахь дерг

⁵ Македон-махкахула чекхваьлча, со шу долчу вогIур ву, хIунда аьлча сан Македонехула ван ойла ю. ⁶ Шу долчоьхь со жимма соьсур ву, аса Iа даккха а тарло шуьца. Цул тIаьхьа аса шуьга со новкъа воккхуйтур ву, мичча ваха дезаш иза делахь а. ⁷ ХIунда аьлча тIехволлушехь шу гина Iа ца лаь суна. Везачу Эло сайна пурба лахь, шуьца дикка хан яккха лаь суна.

⁸ Жубгтийн «ШавуIот» цIе йолу ялта чудерзоран дезде тIекхачалц Ийр ву со Эпасехь. ⁹ Суна дуьхьалбевларш дукха беллахь а, хаза кхаь дIакхайкхо кхузахь йоккха а, шуьйра а неI дIайиллина ю суна.

¹⁰ Нагахь шу долчу Тимапи вагIахь, цунна цхьанна а агIор кхерам ца хилийта хьовсалаш, хIунда аьлча цо дийриг а, ас ма-дарра, Везачу Элана лерина гIуллакх ду. ¹¹ Цундела цхьа а цунах ца вешаш ма хилалаш. ТIаккха иза гIоза-маьрша новкъа ваккха, со волчу ван цуьнан таро хилийтархьама. Иза кхечу динан вежаршца цхьаьна схаваре хьобжуш ву со.

¹² Вайн динан ваша волу Апа-Леса шу долчу кхочийла чIогIа лиира суна. Амма иза кхоччуш кьар ца велира*, цкъа хIинца шу долчу дIа ца веча. Иза, шен йиш ма-хилли, дIавогIур ву.

ТIаьхьара дешнаш

¹³ Шу сема хилалаш, шайн тешарехь чIагIлой Iелаш, доьналла долуш а, майрра а латталаш. ¹⁴ Аша массо а хIума безамца деш хила деза.

¹⁵ Шуна массарна а бевза Сетипанан доьзал. Ахаехь болчу Ийсах тешначарна юкьахь уьш дуьхьарлерачарах буйла а хаь шуна. Цара шайн дегнаш Делан нехан гIуллакх дарна тIедерзийна. Цундела аса доьху шуьга, динан вежарий, ¹⁶ уьш санна болчу нахана а, цаьрца цхьаьна гIуллакх деш а, кьахьобгуш а мел болчарна а муьтIахь хилалаш.

¹⁷ Сетипан, Партунат, Ахайк со волчоьхь хилар суна чIогIа хазахета. Шу суна юххехь ца хиларна, цара, шун метта гIо дора суна. ¹⁸ Цара сан а, шун а синош иракарахIиттийра. Уьш санна болчеран ларам белаш.

¹⁹ Асия-махкарчу динан тобанаша маршаллаш доуйту шуьга. Iакхилас а, ПхьаьрскIилата а, церан цIерачу динан тобанехь болчара а мерза

* ^{16:12} Амма иза кхоччуш кьар ца велира. Я иштта: Амма Делан лаам банне а бацара иза цкъа хIинца шу долчу дIавайта.

маршаллаш доуйту шуьга, шаьш, шу санна, Везачу Элан долахь хиларна. ²⁰ Массо а динан вежарша а маршаллаш доуйту шуьга.

Доггах* вовшашка маршалла хатта.

²¹ Аса, ПахIала, сайн куьйган йозанца дIадоуйту шуьга и маршаллаш.

²² Нагахь Веза Эла ца везаш цхьаь велахь, неIалт хуьлийла цунна.

Марана-тхьа**. Волахь, вайн Веза Эла!

²³ Веза Эла волчу Ийсан дика хуьлийла шуьца.

²⁴ Сан безам а хуьлийла шуьца массаьрца а, Дала леррина Кьобалвинчу Ийсан долахь вай долу дела.

* ^{16:20} Доггах – ма-дарра аьлча: *Беза барт баккхарца...*

** ^{16:22} *Марана-тхьа*. И дош арамхойн маттера ду. Цуьнан маьIна: «Волахь, вайн Веза Эла!» – бохург ду.